

Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2021

Totalt hade 76 700 personer den 1 oktober 2021 minst en insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Fler män än kvinnor får insatser, framförallt i de yngre åldersgrupperna. De två vanligaste insatserna för barn i åldern 0–12 år var avlösarservice och korttidsvistelse.

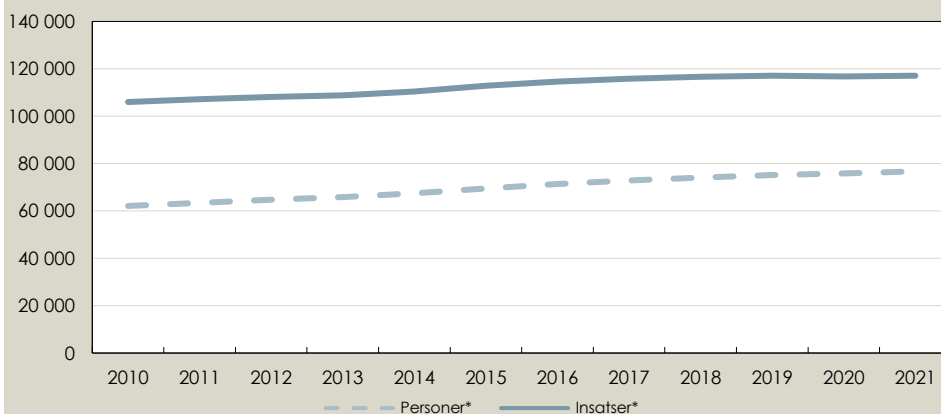
Insatsen rådgivning och annat personligt stöd

Statistiken om insatsen grundar sig på uppgifter från samtliga regioner och från de kommuner som ansvarar för insatsen enligt LSS. Uppgifterna samlas in som mängdstatistik och återfinns enbart i Excel bilagan.

Antal personer med insats ökar

Den 1 oktober 2021 hade 76 700 personer minst en verkställd och kommunalt beslutad insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I denna uppgift ingår inte de som enbart hade rådgivning och annat personligt stöd som insats. Antalet personer med insats har ökat med 900 personer jämfört med år 2020. Det totala antalet insatser uppgick till 117 100. I genomsnitt fick personerna i statistiken 1,5 insatser per person. Den vanligaste kombinationen för personer med flera insatser var boende för vuxna tillsammans med daglig verksamhet. En av fyra personer med LSS har dessa två insatser.

Figur 1. Antal personer med insats enligt LSS den 1 oktober samt antal insatser enligt LSS 1 oktober 2010–2021

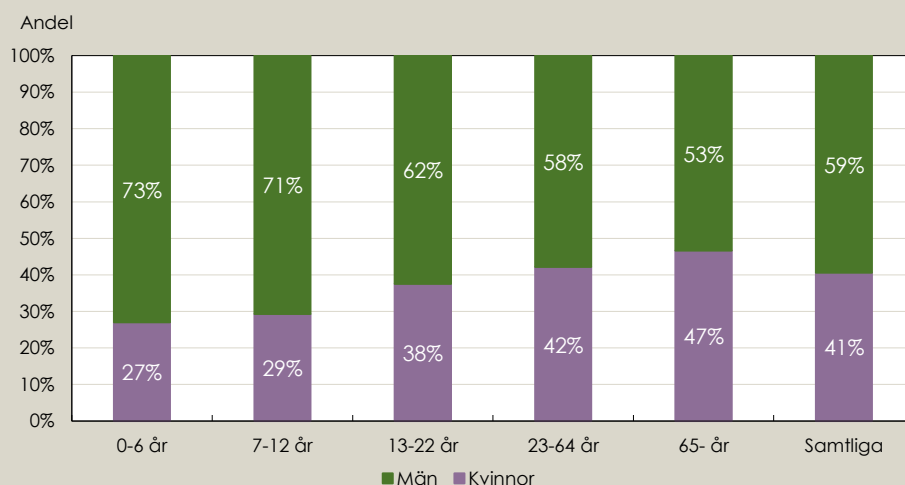
* Källa: Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen
Exklusive insatsen rådgivning och annat personligt stöd

Könsskillnaderna störst bland de yngre

Det är fler män än kvinnor som har en insats enligt LSS. Den 1 oktober 2021 utgjorde kvinnorna 41 procent. Skillnaderna mellan könen är störst bland de yngre och minskar med ökande ålder, se figur 2. I åldern 0–6 år var 27 procent flickor. Minst var skillnaden i åldern 65 år och äldre, där utgjorde kvinnorna 47 procent. Andelen män är även högre inom varje insats. Skillnaden är störst för insatser som framförallt beviljas till barn: avlösarservice, boende för barn, korttidsvistelse och korttidstillsyn. Minst är skillnaden för insatserna kontaktperson och personlig assistans där kvinnorna utgjorde 45 procent.

Könsskillnader inom LSS kan till viss del förklaras av skillnader i förekomst av olika diagnoser, se till exempel Socialstyrelsens lägesrapport för LSS 2020. Vissa diagnoser som är kopplade till rätten till insatser är vanligare bland män än bland kvinnor i totalbefolkningen, till exempel utvecklingsstörning och autism. Samtidigt visar forskningen att flickor många gånger får diagnoser senare än pojkar, exempelvis när det gäller autism, vilket kan förklara varför könsskillnaderna inom LSS minskar med ökande ålder.

Figur 2. Könsskillnader inom LSS, uppdelat på ålder den 1 oktober 2021

Personer som enbart har insatsen rådgivning och stöd ingår inte i statistiken

Källa: Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

Utformningen av insatser enligt LSS

Insatser enligt LSS ska anpassas till mottagarens individuella behov samt tillförsäkra deltagaren goda levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet (7 § LSS). Den enskilde ska i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges (6 § LSS). När en insats rör ett barn ska barnet få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad (8 § LSS).

Vanligaste insatsen för barn är avlösarservice och korttidsvistelse

De två vanligaste insatserna för barn i åldern 0–12 år var avlösarservice och korttidsvistelse, se tabell 1. Avlösarservice syftar till att göra det möjligt för anhöriga att få avkoppling eller utträta sysslor utanför hemmet. Korttidsvistelse ges utanför det egna hemmet för att ge den enskilde miljöombyte och rekreation eller för att ge anhöriga avlösning i omvårdnadsarbetet. Vistelsen kan arrangeras i olika former, till exempel i korttidshem, hos stödfamilj eller som lägervistelse.

För barn, ungdomar och unga vuxna i åldern 13–22 år är de två vanligaste insatserna korttidsvistelse och korttidstillsyn för skolungdom över 12 år. Avsikten med korttidstillsyn är att ge eleven en meningsfull fritidssysselsättning före och efter skoldagen samt under skollov och studiedagar.

För vuxna i åldern 23–64 år är de två vanligaste insatserna daglig verksamhet och boende för vuxna. Daglig verksamhet ges till personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig. Verksamheten ska erbjuda den enskilde stimulans, utveckling, meningsfullhet och gemenskap efter dennes önskemål. Boende för vuxna ges till personer som har behov av stöd, service eller omvårdnad. De vanligaste boendeformerna är gruppboende och serviceboende.

I åldern 65 år och äldre är de två vanligaste insatserna boende för vuxna och kontaktperson. En kontaktperson ska vara en medmänniska som kan underlätta för den enskilde att leva ett självständigt liv genom att minska social isolering, ge hjälp till att delta i fritidsaktiviteter samt ge råd i vardagssituationer.

Tabell 1. Antal insatser enligt LSS den 1 oktober 2021 fördelade efter ålder och insatstyp

Insats enligt LSS	0–12 år	13–22 år	23–64 år	65– år	Samtliga
Personlig assistans	742	818	2 590	798	4 948
Ledsagarservice	173	2 521	3 305	670	6 669
Kontaktperson	84	3 466	12 317	1 682	17 549
Avlösarservice	2 716	1 157	193	29	4 095
Korttidsvistelse	2 582	5 243	955	20	8 800
Korttidstillsyn	17	4 548	0	0	4 565
Boende, barn	76	795	1	0	872
Boende, vuxna	0	1 295	24 323	3 933	29 551
Daglig verksamhet	0	3 519	35 833	712	40 064

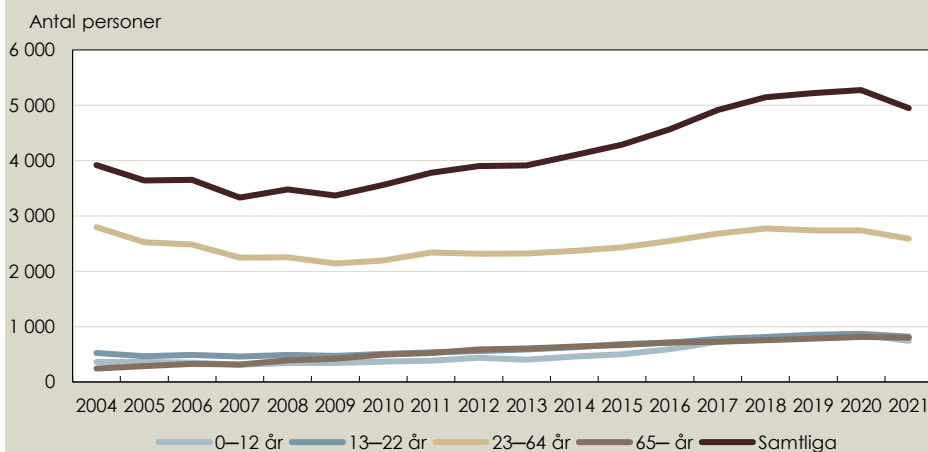
Källa: Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

Färre får insatsen personlig assistans

Antalet personer med kommunalt beslutad personlig assistans har sedan år 2009 ökat varje år fram till och med år 2020, från 3 400 personer år 2009 till 5 300 personer år 2020, se figur 3. Det är en ökning med 56 procent och personlig assistans är den insats som har ökat mest procentuellt sett. Indragningar i statlig assistansersättning förklarar en del av ökningen, men inte hela. Mer information finns i Socialstyrelsens lägesrapport för LSS 2020. Mellan år 2020 och år 2021

minskade antalet personer med personlig assistans med drygt 300 personer. I åldern 0–12 år var minskningen drygt 100 personer eller 13 procent.

Figur 3. Antal personer med personlig assistans fördelat på ålder 1 oktober 2004–2021

Källa: Registret över insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

Ansvar för personlig assistans är delat mellan kommunerna och Försäkringskassan

Personlig assistans enligt LSS ges åt den som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med andning, sin personliga hygien, måltider, att klä sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionshindrade (grundläggande behov). Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till assistans för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt. Om personen behöver personlig assistans som i genomsnitt omfattar mer än 20 timmar i veckan för grundläggande behov kan han eller hon ha rätt till assistansersättning från Försäkringskassan. **Personer med assistansersättning från Försäkringskassan ingår inte i denna statistik.**

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj *Tillhörande dokument och bilagor*):

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikamnen/personer-med-funktionsnedsattning/>

Kontakt:

Frågor rörande statistiken
Kristina Klerdal
075-247 30 00
sostat@socialstyrelsen.se

Frågor rörande ämnet
Karin Flyckt
075-247 30 00
karin.flyckt@socialstyrelsen.se